האזינו (תשל"א-תשל"ב)

א. שאלה כללית:

רמב"ן מ ד"ה כי אשא אל שמים ידי החל מן "והנה השירה הזאת"
1. הרמב"ן מסכם בדבריו חלק של תכן דברי השירה.
סמן את הפסוקים בשירתנו (מן....עד...) אשר את תכנם הוא מסכם?
2. הסבר את דברי הרמב"ן הבאים:
(א) "לשבאתו של הקב"ו"
(ב) "שבעשה רעות ונוכל" וע' ירמיהו ג' ה'.
(ג) "והנה אין בשירה הזאת תנאי בתשובה ועבודה".
×3. באיזה מסוק (או פסוקים) משירתנו כלול רעיון זה שאומר הרמב"ן "כי יפרע מן האויבים ויכפר על חטאתינו **למען שמו**"?

ב. שאלות מבנה:
לדעת המתרגמים **בובר-רוזנצווייג** מתחיל בפסוק ל"ו כי ידין ה' עמו קטע חדש בשירה. (וע' **רש"י** ל"ו ד"ה כי ידין).
הסבר, במה מהוה פסוקנו **מפנה**!
(הערה: לשתי ההוראות של "כי" ושל "ידין" ע' **גליון האזינו** תש"ו ב 5,4,3)

ג. ל"ו כי יראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב.
×1. **רש"י** ד"ה כי יראה כי אזלת יד **רשב"ם** ד"ה כי יראה כי אזלת יד
מה ביניהם בפירוש הבטוי "אזלת יד" ומה המריץ את רש"י לפרש בדרך זו?
2. **רש"י** ד"ה עצור; עזוב, ד"ה עצור; עזוב.
טפורנו: ד"ה ואפס עצור ועזוב
מה ביניהם בפירוש הבטוי "עצור ועזוב" ומה המריץ את רש"י לפרש בדרך זו? (השוה בובר-רוזנצווייג:

Denn er sieht: Handkraft wich,
Gehaltnes, Gelassnes- dahin.
בעקבות מי מן המפרשים הנ"ל פרש?)

ד. ל"ו כי יראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב.
אור החיים: אחרי שגמר ענין מכעיסי אל עד סופו, חזר להבטיח לכללות ישראל, שלא לעולם יריב אתם, "כי ידין ה' עמו" במשפט כוסות התרעלה אשר עברום ויראה צרות שעברו על הצדיקים, מהם הרגו; מהם שרפו, מהם הפשיטו; ובשביל הצדיקים אשר הצטערו יתנחם, והוא אומרו: "ועל עבדיו יתנחם", לומר: די צרת הגלות.
ועוד: משיראה ה' שאין כח בישראל להציל עצמן מהגלות וכח אין בצדיקים ליסר בשבט מוסר למרגיזי אל, גם לא ישארו בישראל אנשים גדולים ונביאים, חוזים בעלי רוח הקדש, "כי אזלת יד" ובזה "אפס עצור" פירוש על דרך שמואל א' ט' "זה יעצור בעמי", שאין כח למדריכים בדרכי ה' להדריכם ובזה נשאר העם עזוב...
1. במה הוא שונה מן הפירוש הרגיל למלים "ועל עבדיו יתנחם"?
2. במה הוא שונה **מרש"י** ל"אפס עצור ועזוב" ומה חולשתו?
××3. מה הביע אותו לפרש כך ולטטות מן הפירוש המקובל, מה תיקן בזה?

ה. ל"ז ואמר אי אלוהימו צור חסיו בו אשר חלב זבחמו יאכלו...

גטין נ"ו ע"ב: "ואמר אי אלוהימו" - זה טיטוס שחרף וגדף כלפי מעלה. מה עשה? ...נכנס לבית קדשי הקדשים ונטל סייף וורק את הפרוכת ונעשה נס והיה דם מבצבץ ויוצא, וכסבור שהרג את עצמו. (רש"י: כנוי כלפי מעלה).
רש"י פ' ל"ז - ל"ח.
ראב"ע ד"ה ואמר; ד"ה יאכלו.
רמב"ן " " ; " אשר חלב זבחמו יאכלו
רשב"ם " " ; " " " " "

1. מי "אמר"? סדר את המפרשים הנ"ל לקבוצות!
2. כיצד ההין ירמיהו - המושפע מפטוקנו זה - את "ואמר"? פרק ב' כ"ח!
3. מהי הראיה הלשונית - סגנונית שמביא ראב"ע לדעתו?
4. מהי הטעות ההטטורית שטעה הרמב"ן? (וע' דברי הרמב"ם שהובאו בגליון ראה!)

תשובות וגם שאלות יש לשלח לגחמה ליבוביץ, קרית משה, ירושלים.
השאלות המסומנות × קשות והמסומנות ×× קשות ביותר, יפתור כל אחד לפי דרגתו.